

Loimaan älykkäät kylät hankkeen tilannekatsaus ja valtuustoaloite: Asukkaat, yhdistykset ja yritykset mukaan kylän kehittämiseen

Kaupunginhallitus 31.03.2025 § 71
36/00.01.05/2024

Valmistelija

Kehittämiskojohtaja Laaksonen Paavo, projektityöntekijä Eija Martti, tekninen johtaja Antti Korte

Asukkaat, yhdistykset ja yritykset mukaan kylien kehittämiseen - valtuustoaloite nosti esille useita yhteistyöteemoja. Moniin aloitteen teemoihin liittyen on käynnissä toimenpiteitä, joiden kautta voidaan edistää aloitteen tavoitteita.

Loimaan älykkäät kylät -hanke 1.4.2024-31.3.2026.

Hankkeen tavoitteena on luoda yhteisöllisyyttä innostamalla entistä useampia asukkaita mukaan kehittämään omaa asuinympäristöään luomalla matalankynnyksen osallistumismahdollisuuksia yhdistysten kanssa. Vahvistetaan jo toimivia ja luodaan uusia yhteistyöverkostoja eri yhdistysten ja yritystenkin kesken. Tämä vaikuttaa positiivisesti asukkaiden aktiivisuuteen sekä yhteisöön kuulumisen ja vaikuttamisen tunteen lisääntymiseen.

Hankkeella parannetaan kylien ja yhdistysten yhdistystoiminta-, turvallisuus- ja varautumisosaamista ja etsitään tehokkaita ja älykkäitä yhteistyön ja viestinnän keinoja yhdessä kaupungin kanssa. Tämä kasvattaa kokonaisturvallisuutta lisäämällä turvallisuuden tunnetta ja resilienssiä.

Hankevetäjä sparraa yhdistyksiä, heidän kehittämissuunnitelmissaan ja auttaa mahdollisten hankkeiden suunnittelussa ja rahoitushauissa. Tarkempi raportti Loimaan Älykkäät kylät -hankkeen toiminnasta löytyy pykälän liitteenä. Liitteenä myös huhtikuussa 2024 päättyneen Asukkaiden Loimaa -hankkeen loppuraportti.

Aloitteen teemat liittyvät vahvasti Loimaan älykkäät kylät -hankkeen tavoitteisiin. Hankevetäjä on ollut yhteydessä aloitteen ensimmäiseen allekirjoittajaan Timo Tammiseen ja sopinut, että vaalikiireiden jälkeen, voisivat yhdessä kerätä alastarolaisten asukkaiden ja yhdistysten kysymyksiä ja huolen aiheita yhteen ja pitää tilaisuuden, jossa asioista keskusteltaisiin kaupungin edustajien kanssa, kuten Mellilässä keväällä 2024.

Osallistuva budjetointi

Vuoden 2023 osallistuvan budjetoinnin teemana oli asumisviihtyvyys kylissä. Loimaalla vietettiin asumisen teemavuotta ja vuoden 2023 asumisbudjetointi suunnattiin Loimaan alueen kylille. Viranhaltijapäätöksen mukaan päätettiin jakaa 1000 euroa per kyläyhdistys asumisen teemavuoden kunniaksi. Kyselyn perusteella monissa aloitteissa toivottiin elinympäristön kohentamista ja tästä syystä raha annettiin kyläyhdistyksille, koska he tuntevat paikalliset olosuhteet parhaiten. Osallistuvan budjetoinnin 2023 tavoitteena oli parantaa asumisviihtyvyyttä kylissä, joten 10 000 euron raha oli tärkeää jakaa tasapuolisesti eri kylille ympäri Loimaata.

Tulevaisuudessa vuosittaisen osallistuva budjetoinnin määräraha kohdennetaan koko Loimaan alueelle kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti. Aloitteen tavoitteita voidaan huomioida osallistuvan budjetoinnin teemojen valinnassa.

Tilapalvelut

Kyläyhdistykset ovat aktiivisesti yhteydessä tilapalveluihin etsiessään tiloja toimintaansa varten. Vaikuttamisen ja osallistumisen kannalta olisi tärkeää, että mahdolliset tiloihin liittyvät ehdotukset tehtäisiin jo hankesuunnitteluvaiheessa, kun niihin on mahdollista päästä vaikuttamaan.

Pääasiassa tilapalveluiden toiminta kuitenkin tähtää kaupungin "oman" toiminnan, koulujen, päiväkotien ja toimistojen vaatimuksien ylläpitämiseen eri tiloissa.

Yksi iso hankaluus on yhdistysten käyttöön soveltuvat tilat sekä niiden vuokrataso. Tilapalvelut perivät tiloista vuokraa kaupungin sisäisen vuokran mukaisen hinnan ja se koetaan varsin korkeana ja läheskään aina yhdistysten kaupungilta saama tuki ei riitä edes vuokran maksuun, saati toiminnan kehittämiseen, mihin tuet ehkä ovat ajateltu.

Sisäisen vuokran ohjeistus tullaan päivittämään ja samassa yhteydessä tulee laatia erillinen menettelytapaohje, jota noudatetaan yhdistysten käyttöön vuokrattujen tilojen osalta.

Yhdistysten käytössä olevat kiinteistöt ovat luonteeltaan ja kustannuksiltaan hyvin erilaisia keskenään. Valmistelussa varmaan tarvitaan kiinteistökohtaista "räätälöintiä", esimerkiksi asemakaavalla suojellut kiinteistöt ovat kustannusten kertymisen osalta erilaisessa asemassa kun muut kiinteistöt. Se miltä osin kaupunki tukee yhdistyksiä kiinteistöjen vuokran suhteen pitää päättää erikseen talousarvion käsittelyn yhteydessä.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Rantala Jari
Päätösehdotus	<p>Kaupunginhallitus merkitsee Loimaan älykkäät kylät -hankkeen tilanneraportin tiedokseen.</p> <p>"Asukkaat, yhdistykset ja yritykset mukaan kylän kehittämiseen" - valtuustoaloite on loppuun käsitelty.</p> <p>Aloitteen tavoitteita edistetään Loimaan älykkäät kylät -hankkeella, osallistuvalla budjetoinnilla ja tilapalvelujen työllä.</p>
Päätös	Hyväksyttiin.
Pöytäkirjamerkintä	Tekninen johtaja Antti Korte poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen klo 21:01.